

נחל קדומים

מעיין נבע במשנת כ"ק מרדן רביה"ק י"ע

"בתורת ה' חפצו"

ככיתת דרך התורה של אברם אבינו לבני

מובא במדרשו שוחר טוב על תהליכי ע"פ (א) "אשר האיש אשר לא הלך בעצת רשות רשותים זה אבא"ה שלא רצה ללכת בעצת דור הפלגה, ובמושב לציים לא ישב שאע"פ שאבימלך אמר לאא"ה (ה ט) "הנה ארצי לפניך לא קבל מכם, ובמס' ע"ז ט"ע) כי אם בתורת הארץ פלישטים שהיה מושב לציים וכו', כי אם בתורת ה' חפצו", אמר המגלה עמוות (ואהות המים פ' לך ע"ז) שלכן ייד דוקא למצרים כי חפץ בתורות ה', ויש להבן מה והקשו של מצאים מי שוחף בתורות ה'.

מעשי אבות סימן לבנים

איתא ברמב"ן שהתורה מאורכה ורק בספריו האבות הק' כשהם בבחינה של סימן לבנים, ולכך קודם לגיל 57 של ע"א, כשביעין ח' כדום פרט - שהרי היה עקי, הגם שהיה צדיק קדוש ותוර עם מס' נ' נוארה, אין מספרים ממנה בכלל. ומההגע שא"ל הקב"ה לך ר' וכו' ואעשרה לנו גולש יהירה בא בינוי בני ישואל, מוגע זה שנעשה הבחינה של סימן לבנים, מספרים כבר על מעשי אברם אבינו. עד שמסר א"א את תואר האב לבני יצחק שההך לשאת את ברקה. וכיוון שמאז כל עניין' מעשה האבות סימן לבנים הוא ע"י יצחק, כבר לא מספרים מזא"א. וכן אצל יצחק אבינו כשמר ליעק"א את התואר אב כשהך לשאת אשה בחן ולהליד את השבטים הק' - ושם והלאה ר' מספרים על מעשי יעק"א. כאשר נעשו מעשיו בבחינה של מעשי אבות - שהו סימן לבנים.

ירושת אברם את ארץ נש

וא' בחת"ס בתורת משה שהנה אחריו המובל כתוב בנה "ויהיל נח איש האדמה" ומפרש ר' אドוני האדומה, הינו הבעלים של כל העולם. ולהת"ס הביאו כיוון שהמצל מוצטו של ים הוי של, וכיוון שככל העולם הוציא נומחה מה שנשארא ע"י הצלת נח שיר' לנח.

ואמרו החת"ס שאחריו המובל חיל נח את העולם כולל בין שליט בניו. לבנו שם נתן את אסיה (גמара) עם גבולם התיכון, יבשת אירופה נתן ליפת' (מכנאות בתמונת יונתן) ויבשת אפריקה נתן לבנו חם (היבשות האחרות אמריקה ואוסטרליה לא היו עדין או מישובת).

והנה לאחר 340 שנים מהtaboola כשעדיין הייתה כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים, מרדו ברכzon' ה' שיתפחו ויתישבו בכל היבשות, והם אמרו "פָּנִ נְפֹעֵן" על פni כל הארץ". ועקר המורדים היו מבני שם שעזבו את אסיה, והלו לאותה בקעה בבבל כאשר הם שמו עלייהם את נמרוד מבני חם מלך, ובנו שם את המגדל הגבוע, ובאותה שעה נשאהר יבשת אסיה כהפרק בלב בני שם, "ויהיכנע איז בארך" שמאחר ובני שם הפיקרו את אסיה יכול הכנעניים לזכות בא"י מההפקה, וכן הלאה הולקה מוכנעים אמרוים לו המשך בעמוד ב' ▶▶▶

ידוע מה שכ"ק מון אדומו"ר שליט"א חזור כסדר מרבה"ק הנחל יצחק ז"ע"א שבזמן זהה כשמחנכים ילדים למסירות נפש, אין צורך לצייר מסירות נשפ' שכופים עליו לכפות בה' ובתוות, אלא כל התגברות והתאמצות בשמרות עינים וכדו' הוא מסירות נפש, ומכוון של אברם אבינו שהשליך עצמו לתוך לבשן האש.

והי ברכה. בראש"י ז"ל, יכול היה חותמן בכלו תלמוד לומר והי' ברכה ברך חותמין ולא בהם, עכ"ל. נראה לרמז זהה, כי הנה אברם אבינו השריש בזרכו אחריו את הנקודה היהודית של אמונה בהשי"ת, כי נפשה שי' חיד' זהה בכל העולם. וזה הכוונה "ואעשר תנש'ה"י חיד' זהה בכל הארץ. לאש למאמינים, והזיק באמונותם של מודרגה הזאת לאחיה בדריהם ה'ך. וכן נקשר אומרים "אלקינו", יש לבון לבקל אלקותו ית"ש במס'י, וכן כshawormים "אלקוי אברם אבינו י'חיך ואלקוי" אבותינו אילוקי אברם אבינו י'קקב' הכוונה שבוכות העבודה במסיות נפש, נזכה לך גם אננו. וזה עומק כוונת רshi' ז"ל וזה שאומרים אלוקי אברם וכו'.

ובספרה"ק תניא (פ"ג) איתא ז"ל: "ואפי' קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדושת ה' ולא נופל שבקלים בודאי, אלא שנכנס בו רוח טנות ונודמה לו שבעריה זו עדונו בהיותו" וכו' עכ"ל. וכן איתא בספ"ה' ק תולדות יעקב יוסף (נא ד' ומשל אחר), שאמרה אשהacha שיפ'ה בחר יעקב, שהרי פיביש' כל שבקלים וקידש שם ה' בעמו ישראל, שאליך יצחק ואלקי אברם שנמצא בלבו נקדות היהודות ומוקן למסור נפשו למען כבוזו יתברך אלא ששבר או ביריות איתא בגמ' (סוכה ג') אין אדם עבר עבירה אלא א"כ כ' כנסה בו רוח טנות, והרוח זאת מזדהה לו לאדם שאין מואב אמוןתו ע"י עבירה זו רח' ל' אבל כאשר הוא מרגיש שנטילים ממונו את נקדות נשמתו, אפיל' כל שבקלים מוסר נפשו לעקד'ש. עכליה' ק. ובדברים אלו איתא במדרשו שיר השירים (ט) וכן הוא בבר' (ט' עה' פ' ש"ח' ח'), "אותו לנו קטענה", הקב"ה אומר לבני פמליאל שלו, אהות לנו - זה אברם, שנאמר (א' קולא ה') "אחד היה אברם, וירש את הארץ", ואיתה חיבר ואיחד את כל בא עולם לפני הקב"ה וכו', מהו געsha לאחותינו ביום שירוב בה', ביום שגור נמרוד מרשע על אברם ואמר לירד לבשן האש, לשון דבר והשמדה". אם חונה היא, נבנה עליה טריה כספ', אם חונה היא זה אברם, אמר הקב"ה, אם מעמיד הוא זכרם כחומה, שקיבל עליו אמונה ה' גזונן נפש כחומה וזעומנות במלחמות, "בנונה עליה טריה כספ'" נצלו ונבנה אותו בעולם, וכקס' בלשון כיסופין, טירה של כסופין להקב"ה, להשכין בבודו עליו יסוד מענות מיל'ו, כמו שרביה' ק' הנור דוד ז"ע היה חזותם סעודת ברית לשון הגם' בגיטין (ג' ע"מ) כי ערך הורגנ' כל היום' אמר ר' יהושע בן לוי זה המילה.

ומסירות נפשם של כל ישראל בכל הדורות ואב' הפתוחים שבם, הכל מכוחו של אברם, מזה שאברם הנסיוונות מאור כבדים ומלחת המללים, והAMIL, שהכל היה למן כבוד שמוי' ת'. וכן הצלת לוט מבוגר בספרים כל און בכוון למאיר ולא לשעה אחת, כך אני מותקאים עליון ולהיות לו מגן ולשומר אלא לשעה אחת.

ותשובת אברם היא, "אני חומה", אמר אברם לפני הקב"ה, אני חומה, וממעיד אני דברי למסור נפשי על קדושת ה', ועמיד מעשים טובים כחומה, ולא אני לאברם, אלא ושדי מגילות, שאני עתידה להעמיד כתים מזה חילול שם שמיים, שכלי חייו היה חטיבה אחת של מסירות נפש להשי"ת. ועל כן זורעה זו קיימת לדורות בניו אחרים, שיוכלו למסור נפשם ורצונם להשי"ת.

כח מס' ג' מאברהם אבינו איתא מהאר"י ה'ך וכן כתוב בעכטיל קטן (אות ב') להרה"ק הרב ר' אלימלך מליז'ענסק זע"א, דוכנות ברכת אבות שבסבומי' ע' היא ענן מסירת פיש'ו למון כבodo יתברך וביטול גמור לרצון ה', וככנו לו זאת ע' האבות ה'ך אשר המה הי' בבחינת מוכנה לשכינה, שנתקבלו ביטול גמור לרצונו יתברך ובוכות הנחלנו לבוא למדרגה הזאת לאחיה בדריהם ה'ך. וכן נקשר אומרים "אלקינו", יש לבון לבקל אלקותו ית"ש במס'י, וכן כshawormים "אלקוי אברם אבינו י'חיך ואלקוי" אבותינו אילוקי אברם אבינו י'קקב' הכוונה שבוכות העבודה במסיות נפש, נזכה לך גם אננו. וזה עומק כוונת רshi' ז"ל וזה שאומרים אלוקי אברם וכו'.

ובספרה"ק תניא (פ"ג) איתא ז"ל: "ואפי' קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדושת ה' ולא נופל שבקלים בודאי, אלא שנכנס בו רוח טנות ונודמה לו שבעריה זו עדונו בהיותו" וכו' עכ"ל. וכן איתא בספ"ה' ק תולדות יעקב, שהרי פיביש' כל שבקלים וקידש שם ה' בעמו ישראל, שאליך יצחק ואלקי אברם שנמצא בלבו נקדות היהודות ומוקן למסור נפשו למען כבוזו יתברך אלא ששבר או בירירות איתא בגמ' (סוכה ג') אין אדם עבר עבירה אלא א"כ כ' כנסה בו רוח טנות, והרוח זאת מזדהה לו לאדם שאין מואב אמוןתו ע"י עבירה זו רח' ל' אבל כאשר הוא מרגיש שנטילים ממונו את נקדות נשמתו, אפיל' כל שבקלים מוסר נפשו לעקד'ש. עכליה' ק. ובדברים אלו איתא במדרשו שיר השירים (ט) וכן הוא בבר' (ט' עה' פ' ש"ח' ח'), "אותו לנו קטענה", הקב"ה אומר לבני פמליאל שלו, אהות לנו - זה אברם, שנאמר (א' קולא ה') "אחד היה אברם, וירש את הארץ", ואיתה חיבר ואיחד את כל בא עולם לפני הקב"ה וכו', מהו געsha לאחותינו ביום שירוב בה', ביום שגור נמרוד מרשע על אברם ואמר לירד לבשן האש, לשון דבר והשמדה". אם חונה היא, נבנה עליה טריה כספ', אם חונה היא זה אברם, אמר הקב"ה, אם מעמיד הוא זכרם כחומה, שקיבל עליו אמונה ה' גזונן נפש כחומה זעומנות במלחמות, "בנונה עליה טריה כספ'" נצלו ונבנה אותו בעולם, וכקס' בלשון כיסופין, טירה של כסופין להקב"ה, להשכין בבודו עליו יסוד דלת הוא, נצור עליה לח' או רוז', אם דל הוא ממעיד מיטלטלת אלה ואונן, חוסמת ופוצצת לפרקם, כך אין בכוון למאיר ולא לשעה אחת.

ולכן תקו נח' לברית מליה הנוסח "להכניiso בבריתו של אברם אבינו", שישוד ושורש מסירות נפש לה' שזה יסוד מענות מיל'ו, כמו שרביה' ק' הנור דוד ז"ע היה חזותם סעודת ברית לשון הגם' בגיטין (ג' ע"מ) כי ערך הורגנ' כל ה' און בכוון למאיר ולא לשעה אחת, כך אני מותקאים עליון ולהיות לו מגן ולשומר אלא לשעה אחת.

ותשובת אברם היא, "אני חומה", אמר אברם לפני הקב"ה, אני חומה, וממעיד אני דברי למסור נפשי על קדושת ה', ועמיד מעשים טובים כחומה, ולא אני לאברם, אלא ושדי מגילות, שאני עתידה להעמיד כתים מזה חילול שם שמיים, שכלי חייו היה חטיבה אחת של מסירות נפש להשי"ת. ועל כן זורעה זו קיימת לדורות הראשון של אברם.

"אל הארץ אשר אראר"

אברהם "שא נא עינייך וגוי" וрок אחר שזכה בנהילה הרוחנית
אל" קומ התהלהן בארץ וגוי:

ואולם לוט וואה את ארכ' ירושל נכהלה גשמי
ובכלום ולכן השליט בה בתחילת קיומו לא יכול
ממש טוב הארץ ולא המותן שנחיה לו הש'ית את קדושת
הארץ בחוריה, ולכן הוויה כברתו אל אברם מניעה
להחראות לאברהם את ארכ' הקודש ולהשליטו בה ברוחנית
ובגשמיות, כיוון שלוט בן אחיו לא ה' מסוגל או שלא רצה
להציג זאת ולכן רק כשנפוך לו ממו הראה את הארץ.
וזה שאמר הש'ית לאברהם "לך מארצך וממולכתך
ווגו" אל הארץ אשר אריך", כלומר שכך שייכנה לבחי'
או"א"ר שהיא קנון קשור הראי להשי'ת בארץ החיים
בכברוי, "זיהה זיהה" צריך הוא להפריד ממלכתו והיינו מלוט
משפחתו, כי כברתו לולט שורה בארכ' ירושל נכהלה שדה

רכרים בלבד ימנע הדבר מאברהם הזכות לחייב "אראר". ובמודרנש תחומיוא פתח בפרשנותן, "ילמדנו ובינו אדים מישראל מהו שיקבל עליי מלכות שמים כשהוא מוהלה, דבר אידי ורב הונא בשם רבי יהודה ורבי יוסי בשם ר' שמואל אמרו אסור לקבל עליי על מלכות שמים כשהוא ממהל, אלא עמדו במקומו אזיך יוכן לבו לשומים באימה רבביהואה וביעי ביחסו ואחתת רציה מהלך וכו", צ"ב' והשניות לכאון. והנה ל"ל דונרמו זהה כדמי לקים' קום' וההתהלך בארץ לארכ' ולוחבה" ציריך קודם לקבל עליי על מלמלות שמים בעמידה, כלומר להתקשר בתקילה באמונה של קדושת ארץ ישראל, שבה זכימים בכינול להתראות עם ההשנית ולדעת כי עיני' ד' אלקליך בה' והכל מאתו ית'ש', וורוק אחר שרחהיגו ע"ז בחבי' "אהבת" או אפשר להמשין גם בדרליה וכמו שאמר הש"ת "קום המתהלך בארץ" לקבל מלמלות שמים בארץ ולחטבון באמונה טהורה ביחסו שהברוא שמתגלה בארץ החיים אسو' לקבל את הנחלת שדי כוכבב, כי עלולים לההרגש ח' ע"ז, קליפות הבניין והחתי השוכנות בה, ולוט שה' בתחילת אדם כשר כשהלך עט אברם וקייל את ארץ ישראל ננכח גשמיheit הזיק לו הדבר עד שנתהפך לאנשי שdotות וח' ל, ואברם שהקדימים הקניין

הוּא הַחֲנִינָה לְקַנֵּן הַגְּשֵׁמִי זֶה כַּנְחַת שְׁנִי עֲולָמוֹת.
והרה' ק בעל מאור עיניים וע' י' בספר ישmach לב ביאר
מ"ש (מכת' כ"ה) "בא חבקוק והעמידן על אחות" שע"י
 האמונה יכולה לקלים כל המצאות, ולכן האמור "תהיילה
 ללודז' בכל יום ג' פעמים מובטח לו שהוא בן העונה" (מצות
 ד"ד) ומסיק בغمרא מפני שכחוב בו "פותח את ירך וגוו", כי
 עי"ז תוחזק האמונה בלבו עי"ש יאמין שמצוותינו מגעין
 לנו בהשגה פרטית ועי' האמונה יירה ויאhab ויבא לכל
 המודות העליונות, ובג"פ הוא חזקה ולכן צריך לאמרו ג'
 בעממים בכל יום ע"ש.

והרה^ק בעל סוד העבודה ז"ע אמר שישורש האמונה
זהו כעין נסכא של כסף, שאין בה צורה ממשה וכל סגולתיה
שבואה שהיא מקבלת כל מיני צורות ופושטות צורה ולבשת
ענצרה, וכמו^ב כאמונה היא כייסוד וכעין בה היוציא לקבל כל

וממילא מובן שצורך להקדים את קניון הרוחני של ארץ ישראל שהוא חיוטה בה באמונה של ראי' חושית להלhogיש את ע"נ ד' אלוקין בה", Shaw דיקא יוכל להכנייע כל המידע על הש"ת והוא מوطב שלא יתגשם ח'ו ע' בפרטן ארץ ישראל אלא יתעלם מעלה מעלה.

ויאמר ד' אל אברם לך מארץ ומולדתך וביבוא
וביבר אל הארץ אשר ארואך, וכותב באוה"ח ה'ק' בביואו
אשר אורה"ע פ' מאז"ל בספרי עה"פ (צדרכ' ל"ה ל"ג) "אשר
אתם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה כי אין שוכן בתוך
ני" שראאל", אין שכינה שורה אלא בתוך בני שראאל בעזה
ארור, וזה שאמור ד' לאברהם "אל הארץ אשר אורה"
ירוש ואורי לך ואותה ואוי לה, ושיעור התורה הוא אראה
אותך לה ואראה אותה לך כי זה בלא זה אינם רואים
ולחשראת השכינה ולרוב ההצלהות.

ועוד כתוב באואה"ח ה' כי מה שאמור לו הש"ת "ל כל מאיצן וממוליך וגו'" רמז לו שלא יוכל להראות את הארץ אלא בהפרד לוט מעמו, וכן שאמור הכתוב בו: אמר לאברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא ענייןago, הרי שהיהודים הש"ת שוק אחר שיפרד ממלוחתו אז אראך עכטודה"ק.

ונראה בביור העניין בס' ה, דהנה לפניו הפרד לוט מאת
ברברם ה' ריב בין וועי מקנה אברם ובין וועי מקנה לוט,
לפי שהיו של לוט וועי בהמתן בשdot אחרים
אונדים שהארץ שייכת לאברהם ולוט יודשו, ולאחר
שנפנד לוט מאברם אליו ד' "שא נא עיניך וואה מנ
מקום אשר אתה שם צפונה ונגבו וכו', כי את כל הארץ
אשר אתה וואה לך אנתנה ולזרעך עד עולם וכו', קומ
התהלך בארץ לארכיה ולרחבה כי לך אנתנה".

ובכל יקר ביאר העניין מה שבתחלה אמר לו לישענינו וללאות את כל הארץ ש"מ שבראי' לחוד סגי לKNOWNה, אה"כ חז רזה ואומר קומ התהראל וגוו" ש"מ שצעריך לעשנות חזקה ממש מכדי יש אמצער' ובראי' בעלמא לא צרך אתנה'נו' ווד דמתחילה אמר לזרען עד עולם' ואחר'כ אמר כי צרך תאננה'נו' ולא הזכיר זרען' וילא' עד עולם'. וביאר הכליל קקר שהקינה הקב"ה אל אברהם ב' בחינות באורך ישראל, וזהו רוחני והוא נקנה בראי' בלבד והשני גופני והוא נקנה מכדי יש אמצער' הרוחני הוא כי שם מקום מוקדש של מטה מכוון כנגד בהמ"ק של מעלה, ושם פעל ד' מכון לשבעתו תית' ושם חביבו עוזו ית' וכל המסתכל במקומו הקדוש הוא אכן מתבלש בו רוח טהרה וקדושה ומילך עלין ביופיו יתרבור תחזונה עייני, ובראי' לחוד סגי לKNOWNה השליםות ההוא במקומו אשר קרא לו אברהם "ד' יראה" וקרין ב' יראה' ה'ו"ד בחורי'ק' ויראה ה'ו"ד בצר'י' כי כדור שבא לאלוותךך בא ליראות כי מידי בפואו שמה כסם השכינה וזהו רוח ואהוה פני שכינה ומיד עשה מושפע מושאל וධוק בפיו שכינתו ית' מעין עזה".

והנה אברהם היה אז בבית אל-שבו מקום המקדש ועל
זאת נאמר לאברהם "שא נא עניין וואה מנ המקומן אשר
זה תוהה שם", כי שלימות הרוחנית הנקנה בראי' לחוד לא
קננה לו כי אם מקום המקדש דהיה בדורותם בית אל-של
יש בחיה"י "יראה" ו"יראה". יתנוולת וחוני זו לא יסרא מזורע
עד עולם, כי אף בזמנם שבמה"ק שלמטה אינו בגבינו מ"מ
בביבליה"ק שלמעלה המכון נגעו נצחי הוא ולא יסרו לעולם
בכל זמן יוד השפוע על רוז גבריהם המקודש,
משמעותם זה שלמים גם ובטים נספה נפשם לUMBOD במקומות
קדושים ההוא כי רצוי את אבוי וו", וכנגד תעולת וחוני
ו אמר הקב"ה "שא נא עניין וו' ר'ל מן המקומן המקודש
בקננה שלימות הרוחנית ותמכיל לזרות פני השכינה,
על אותו שלימות אמר לך אתנה ולזרען עד עולם"
שי שלימות וחוני זה לא ימוש לעולם. ואח"כ אמר ונגד
השלימות הగשmittה הנקנה לו בארץ והיינו סתם נחלת שדה
רכבים וסתם קרעין איניה וקנית כי אם בחזקה מי דיש
אמצמצרי, אמר קום התהלך בארץ לאיכה ולוחבה כי לך
אתהナンנה" ולא זכרי "לזרען עד עולם" ולא הזכי "לזרען עד
עולם" כי הארץ נתנה לישראל על תנאי אם ישמרו חוקי
ההוו והווחי יוציאו עיר"ק ודרכיו הרכובים.

ונוראה להוסיף עזה, דבוחאי התהוועת הגשמית שברואו
ישראל הנקנית בקנין חזקה ננהלת שדה ורכם אינה יכולת
היהית מוקנית נפרד מההתהוועת הרוחנית, כי לא ניתן
אזרע לישראלי בתורת נלה גשמית אלא ורק לאחר שיכן
הנהנה וחונת כי ארץ ישראל היא בעייר הארץ של
שםמה וככמ"ש (*קנין לארץ*) "אויר נשמות ארץ", ורק לאחר
מיין זוכים גם בננהלת שדה ורכם, ולכן בתחילה אמר 'ד' אל

הגענים ליטאים אתם כי סוברים שגם מההפקר והיא שיכת להם. אבל האמת היא שני אנשים מבני שם לא הפכו מועלם את ארצם, ולא הסכימו לההפקר הזה, ולא למעשה הפללה, והם אברם אבינו שהוא בזמנם הפלגה בגיל אויבעים ושבע ולא הסכים למשיחים, וכן אשוה, ולכן היושה מתחלקת באממת בין שניהם. וכל בשת אשיה שיכת לא"א ואשוה, וכנאסר אשור לך לחלקו את נווה רון וככל [באיזור בגודל אריאן ועירק סמוך לפורת], אז כל השאר נשאר שייך לאברהם אבינו. אבל הפסוק אומר "והכנעני אוז בארץ", שהכנענים חרבו והשתבשו שהארץ ישאל.

קָבְלַת הָאָרֶץ כִּשְׁהִיא כָּבֵר מִיּוּשָׂת בְּכָנֻעַנִים

ואומר החת"ס שכאשר הקב"ה אמר לא"א "לך מארצך אל הארץ אשר אראך", יכול היה א"א לעשות חשבון בפשטות שכיוון שאנו היה רך עשרים ושבע שנים לאחר ההפלגה, והוויתו ונשנה עזיוין מזינות ובנות שוממוות ומופקרות או' נתן לו הקב"ה עכשיו אחחת מההמדינות המופקרות או' גודלה ויפה ושל כל לבנות ישיבות ולפרנס את הבורא. אבל כשmag'anim לא"ר "לפי הכוונת הענינים - כפי שmob'a בעל הטורים, ש"אראך" בgmt' "בענינים" מלמד שהו הענינים הולכים לפניו ומראוין לו הדרך, (זהה בפה סמן לעמ' הכבד של הבנים). הנה והאה שמדובר על אר"י והכוונני או' באראך וכל הארץ מלאה בכושים שחורים מבני חם שצריםיכם בכלל להיות באפריקה ופלשו לארכ' ישראל שלא כדת, ועכשיו הכל תפוס למורי עם אותם כושים, ולא עוד שהכווננים מעשיהם מוקוללים והוא עובדים לר' לשמונה סוג' ע"ג, וכל הארץ ירושל היה מלאה ממש בכל מקום בעבודה זריה בר' בל

ואחרי שורואה "א" איזה ארץ מרואה הקב"ה מוקם
שכלו מלא בע"ז ושיר לכגעני, עד שאפילו קבר לאשתו
היה צריך אח"כ ל��נות בכסף מלא, במקום להיות
בעצבות ולהרגיש מוקופ, שהרי כל החוטאים בהפלגה
שפיזום הבוראו קיבלו כ"א מדינה גודלה, ואילו א"א
שלא הול בעצת הרשעים ונצרך לקלב מדינה גודלה יותר
מכולם, נמצאי במצב כזה השהשתלטו על חלקו ונחלתו.
ואברם אבינו אין לו שום טענות, שאין לו מציאות
רצון עצמי ואםvr עשה הש"ית, או מיד בונה מזבח
באחבה לה' הנרא אליו.

סליית הדרך להוציא הילק' תורה שכברת ושבע'

והשתא נבוא בעז"ה לברא ג'כ את הענין של הירידה למצרים, כיוון שבתוורת השם חפץ, שלפי יסוד דברי המ מב', שמעישה האבות قولם סמן לנוינו, ומונבא בעקביה שלא היה שיר' שיקבלו בנו' את התורה היל' בשי' שעבוד מצרים שנקרו או הור הברזל שבו הכניעו את טבע העוזות של בנו' שייחיו מוסוגלים להתבטל ולקלבל את עול המז悠ות, לפיז' הנען בפשיטות שהיה ציריך א' לאזרת למצרים להcin לבני' שירדו אח'כ להcinם לקבל התורה בחוץ וברצון, אבל יש בה פשט נפלא ע'פ' תורה הסוד, שמצרים נקראית "כן השם ברוך מצרים", וכיוון שמובא בהזה' ק' שהלשונות "וישם וווען" "מל' עז' האן אכלו תאכלו", רמזים על האן' בראשית של תורה שבכתב, ולפי'ז' אמרו המגלה עמוקות שניצוי תורה שבכתב הי' גנויים בבל, ולכן מציינו שאבא'ה היה ציריך להדרת למצרים כיוון שתורת השם היה חפוץ - לצורך הרוכש הגדול של ניצזה' ק' של תורה שבכתב עבור בניו, וכן אח'כ במלחמות המלכים עבר א' בכל המקומות שלמדו האמוראים תורה שבע'פ' סורה, מהוזא, נהרداع, פומפידיאת, כדי להוציא את ניצה' ק' של תורה שבע'פ' עברו בניו, ולזה אומרות הגמ' בע'ז' שאלויפים שנים הראשונות היו אלףים שנות תורה, ואלויפים שנים שאח'כ תורה, והרי קבלת התורה היתה ורק בשנת אלףים תמן' ח', אלא שמיד בתחלת האלפיים שנות תורה היה אז א' בן נ' וב' ונבר עסוק במעשיי ובפעולותיו הנשגבות עברו התורה שכברת ושבע'פ' של גוינ' "מנושה גאנוט ביזוין לרביינט"

קבלת מתנות

אדם חשוב: לא שירך אצלו "שונא מתנות" ואדרבה אין מכך מתקבלת שונאיו מר' זעיר שכשומינו הלה, ואמר אתי' קורי דמי' קרי כי דהם מותבדים כשאי מגע, (ישן בחת'ס ומלא החעים ביב' יג') שהסבירו מהה בין ר' ז' לר' ז'].[
לרשא "למען טוב לי בעבורך" ופירושי "יתנו למתנות", היה קייל' שונא מתנות היהה. וכי ישב זה צריך להקדים יסוד הדין של "שונא מופרשות הקושיא על אבא" היא אכן הוא אומר מוג' ור' זעיר בחרן בו חלוקה). וזה מציין בכמה אופנים גנון בלמד לעילו נשמה שיש טובה לתורם וכן מוג' עונין של הנצחה.

בעכו"ם: י"א שאין לminus מלכבל מתנות מגוי, ע"י בריב"א עה"ת פר' לה, דובב מישרים ע"פ הסמ"ע שהחטעם של קבלת מתנה דלא יוכיחו, ובעו"ם לא שיריך ביצה כ"ז. ו"א שאף מגוי פיתים הוכיחו כן מגוי ביצה כ"ז. יש לminus מלכבל מתנה (בשח' אין הוא לפי טעמים אחרים) עונין דוד בש"ת בצל התמן ח"ס ס' 1).

צדקה: אין לחוש לעניין לקלב צדקה ממשום ושונא מתנות [חיד"א בס' ח'ים שאל ח"א סע"ד אוט מ"ב ע"פ הנ"ל והיכא שיש תועלת לנען ואנן לך תועלת גודל מזה שזכה לקיים מצוחה].

כללים: ארכלי יכול מותר להם לקלב מילגה מהכולל ואנן בו חשש "שונא מתנות". (ובבר הארכלי הפסוק דעת לשעתה לה, ודלא כתיטת הוכחים שחומרה בה עיון ח"ב ק"ט). וכ"ש הסכם ישיכר וזבולון שהונן מתוכין לטבות עצמוני.

חתן: נהוגים לחתן מתנה לחתן (כמבואר בוה"ק ויצא קמ"ט) ואנן בו משום שונא מתנות י"א דהרטען הדכלל של שונא מתנות הוא ורק כשונא מתנה בחינן (ד' ומי' ב'ב' ו' ו"א היה ומצווה לשמה חתן א"כ בנונתו המתנה לחtan מקיים "מצואה" א"כ לא שיריך שונא מתנות. א"א מנטשאשס כי' מ"ב ע"פ מה שהסביר הרודישה לדין מוות לאע"ה הקלב מפרעה מתנה ממשם מצואה עיון').

כבוד שבת: הלוקח מתנה משום כבוד ועונג שבת אין בו משום שונא מתנות (א"א מנטשאשס כי' מ"ב).

הורם: שוננותם לפעמים לבנייהם מתנות וכ"ז כוחור לקלבל, דמה שרוגלים تحت לבני משפחאה אין מקפידין בה, גם יש בו סרך מצווה של קרוב הדעת שייהי להם השפעה עי"כ על בנייהם (ש"ת שב"ל ח' וט').

אברהם אבינו: מצד אחד מצינו שכן רצה לקבל מתנות נ"ל, מצד שני בקיית מערת המכפלת שילם בכיס פלא, וביאור רבינו בח"י ובוחה בה' ולא להוט אחרי המתנות י"ח' פ"ט' ח"מ וט' ו/orisa ט'. וזה קובל מותנה הניתנת מחותמת כיוספה אף י"ש בו חחש גול, חכמת מנוח שהביא ראה מוגם ב"מ כ"ב באמיר ומי').

טעמו: י"א היה שדרך ב"נ"א להיות להוט אחר ממון בסבירות להחיקות נפשו ונפש ביתו וצריך להחיק נבריות ואינו מוכין על מעשיהם הרעים שראה בהם, וע"ז נאמר שונא מתנות הרעים שראה בהם, ובל' להוט אחרי המתנות י"ח' פ"ט' ח"מ וט' ו/orisa ט'. י"א שהוא סייג לאיסור לא תחמוד ר' הקמה וביאור שם שהואב מתנות עידין החודה תקעה בילו אס שונאן עקר מלבי החודה). ו"א שהוא סייג לבתוחן בה' (לבד' ממצאות שם; שבת וחיטו נשיין על מתנות האמשים).

נק' מ': ויש לדון באופן שאוניו יודע מי

נותן המתנה לכ' תלוי בטעמים דלעיל דלפי

הסכם' ע אין לחוש לו. אבל לטעמים אחרים יש

לחוש. וזה נפק' מ' למעשה מועשה בגון ליקחת מתנות

מן פעילים וחברות מתנות שהרי אינם מכירים,

וכוכ' נפק' מ' לגבי קלבל מתנה מגוי.

מה כלל בדיין: יש לדון בכמה אופנים

האם שיריך בזה שונא מתנות.

כבוד: יש שהוכחו דאף בקבלת "כבוד" יש

ענין של שונא מתנות [מהמודכי פרק הנקין

בשם תשובה מורה'ם הנזכר לגבי היכובדים

שמכבדים את הכהן משום וקדשו שיכול הכהן

את אבאותם].

טעון שאינו וזכה משום ושונא מתנות].

הרהור גרא' יהושע לאננויער שליט"א

החויר שטר לאחר איש האם צריך לעשרם

בחור הול ברחוב ומתגא על הרחפה שטר של מאותים שקלים, שעלה בלבו והוא אלל שלל, וזה מציאה כשרה, אבל זאת לב הבוחר לא הרשה לו לקחתו לעצמו, והולך ופרסם מודעות, ואכן הגיע אליו בחור, שניכרים דברי אמרת שנabd לו הכסף, ומוסר לו, והבוחר שמה מואה. נשאלת השאלה, האם הבוחר המזגיא שבר זכה בכך, צריך קודם להפרש מעשר כספים, שהרי זכה בכך, ומה שנותננס למואב הר' ז' ומתנה, או שמא כיון שנרגה לפנים משורת הר' ז' אין צריך להפרש מעשר כספים. [ולכאורה יש לה ראייה מופרשת הרבה לך].

תשוכה לשאלת משה עScar

השאלה בקיצור: חוקאי שumped לו רוקן ריקות לים, ובאו אחד ולquam קודם שזרקן, האם החיב לשלם לו את מה שלקה, או מכיוון שהוא עומד לאיבובה, זכה מההפקה?

תשובה: ראשית מה שהחוקאי זורך יrokes טובים לים, כדי לשומר על המוחרים שייהי מושתלם להקלאים גדול, און וזה עוללה, ומציגו עין זה בגוואר במסכת תענית (ד' כ' ע"ב) שהגמגא מספרת דברים גודלים שעשו ובו הונא לטבות היצבו, אחד מהם, של ערב שבת שלח שליח לקנות את כל הירקות שנשאשו בשוק, והיה זורקם לנאה והטעם שקנה אותו, כדי שייהי מושתלם למוכרים לאן, שאם ישאר להם סחורה לא יבואו למכוון, ולא היה יroke ללבוב שבת, והטעם שזרקם לנאה ולא נתנו לענינים, כי לפחות יסמכו הענינים על כה, שיקבלו בחורם את הירקות ששאשו, ולא יקנו כלל, עיון'ש, הרי שאם יש סיבה צודקה, מותר לזרוק לנאה.

ולניזהנו אם חייב לשלם: בפרשנות נח אמר הקב"ה לנו ואותה רק מל מאכל אשר יאליך ואספת אליך והיה לך ולهم לאכלת (בראשית ו' ט). ופריש הכללי יקר: לך ממש משלך לא משאל אחרים... כדי שלא ייחסו נח הר' הימים או מחר ימושו כולם וממושם כלה, סלקא דעתך ארמיינה שומרו לך משליהם תלמוד לומר לך משלך רק משאל דזקן, י"ש. מבואר בדבורי שאע"פ שבעוד זמן מה כל הממון הולך לאיבובה, בכל זאת כל זמן שעדרין זה נמצא אצלם, ועדין לא ודקן את זה, אסור לקחת בלי רשות, וממליא אם לךץ צירק לשלם.

אלא שיש מקום לחילק, לדגב' נח פשוט שהיה אסור לזלול מאנשי הדור, מפני שהקב"ה המתין להם שם יחוירו בתשובה, ואף כשהתחילה הימים לרdot, הם ירו בנהchat, ואם היו יותר בתשובה היו הגשים גשמי ברכה, כמבהיר ברשי' (בראשית ז' ג', אבל בענינו, שכבר עומד ממש לאיבוד אויל מותה.

אלא שיש לומר שבכל זאת אין צריך לשלם, שהרי הבעלים כבר נתיאשו מהחוקיות, ובשבילם הם כבר עומדים לזריקה, והרי זה דומה למובהר במסכת ב'ק (ד' קטו ע"ב) שהרואה אנס בא נגdon, אין יוכן יכול לחול מעשר שני על המעוטות שברשותו [שהאנס הולך לקחthem] מפני שהוא הפקה, ובוiar ננתיבות המשפט (סימן שאס סק' ב') דיאוש זהה והוא הפוך שזה הולך לאיבוד, דומה ממש ליאוש דאבדה שזה הפקר ומותו לכל אחד לקחתו. וגם בענינו, כיון שהוא הולך לאיבודם, הרי שכבר התיאש מהחוקיות, והוא הפקר ויירה מותו לכל אחד לקחתו.

אלא שנאמר בטור (וח' סימן וסיא) כתוב דאבדה מדעת הי' הפקה והקשר עלייו מהמובואר במסכת ב'ק (ו' כ' ע"ב) שאם בעל הכללי זוק כליו מראשת הגג, ובאו אחר וsharpם במקל פטור השובר, והטעם כי מיד שוקנו נחשב הכללי לשובר, ולשיטת הטו גם גם ביל' טעם זה פטוח, כיון שזרקו הי' הפקר. ותירץ בש"ת בית הלוי (ח' סימן ט') דעד כאן לא כתוב הטו דנעשו הפקה, רק במנין כיiso ברשות הרכבים ולא איכפת היה כל מה שיעשה בו, אם יאביד או לא, ומושם היכי ס"ל דנעשים הפקה, אבל בזורך כל' שלו לשובר, דיש להבעלים תכילת ורצון בהכללי לשובר, עדין הם של קודם שנשברו, ואני יוצא מושתו כלל. [יעיון שם עוד ראיות ליטוש זה, ויעיון בדורות (סימן ז') מה שכתב לבאר על פי זה שהקב'ה לא עזב את עם ישראל בגלות].

ולפי זה בענינו, כיון שהחוקאי יש תכילת ורצון לזרוק את הירקות לים, כל זמן שעדרין לא זוקם, זה עדין שלל, ואני זה הפקה ואם אחד ללחם וריב לשלם לו.

יציאת נשמה?

הוא מירר עד מאה, הרי הגע לכאן עם מטריה, מטריה קדושה, מטריה שהוא כוסף לה כבר שנים רבות, אך הוא לא סירב לבקשה של היהודים להינס להשללים מנין. אך כשנכנס ואהה את החולה שוכב מוטל במטיטה, חזרו פניו.

תשואה עזה וכמייה אדייה קיינה בלביו של הגאון ר' יהושע מקראלי, כאשר היה עוד עלה צער לימים, תשואה לחוזה בפני קודשו של האי עיר וקדיש מרעיש תבל ומרגיז מלכות המגד' מקאונגי. בימים אלו אשר נשעה ארכחה היהיטה דבר קשה עד ממד והוצאות הדרך מרובות היו, נראה היה הדבר כלתי ניתן להשגה. אך הרצון הטמיר זהה לא נתן לו מנוח, ותמיד היה בלבו מחכה ומפצפה לעת הcosaה והנה צה, ואחר עמל ויגיעה עליה בידו פדיון הגון לכשות את הוצאות הדרך. הוא לא איבד כל זמן ובוחדנות הראשונה צור מיטלוי, בגדיו וספריו, שם לדין פעניו, בהוויתך בדרכן על העוגלה המקפצת בדורים הבaltı סוללות בין יערות העד העובטים של אוקראינה, אז נתן דורך למחשבותיו הסוערות שהשתוללו במוחו נמוחל.

לבו עלה על גdots בהתרgesות שבליי ניתנת לתיאור, הנה הוא זוכה וכמייהתו הישנה מתהמשת, והוא בדרכן קאוץינץ'. מצד שני הוא ניסה להשליט סדר במחשובו, להשליט את מוחו על ליבו, ולסתות להcin את נפשו בהכנה ראויה לראיית פני המגד' הקדוש. פיו מלמל פרקי תהילים, והוא צמצם עיניו בריכחו והתבונן בספר שלפנינו...

וכן ברגשות מעורבים הוא נכנס בשעריו העיירה קאוץינץ'.

יהושע'לי הצער הסתווב כחולים ברוחבות קאוץינץ' לבו הלם בהתרgesות, והוא חיפש אי מי שידרכו אריך מגיעים אל הצדיק. "מנני, מנין, - אַצְעַנְטוּרָעַ!" נשמעו קרייאות מביתו קתן שעיל פניו עבר. בפתח עמד אריך חסידי' וקרוא לו שיבוא להשללים מנין. יהושע רצה לסרב, אך יצא לו הדרך לאות את פני הקדוש, אך הוא לא סירב לבקשת היהודי ונכנס אחריו לבית.

כשעינוי הסתגלו לאפלולית של בין העربים ששרה בחדרו, ראה במתיה אשר בקצת החדר חוליה שוכב בפנים חיוורות כסיה, ונראה כי אף קוסטיא חמיחוא בקצת האפו. הוא הבין שנקרוא להשללים מנין ליציאת נשמה. יהושע שהיה בחור צער שרלא הסכין בגין דא, מה גם שלא הcin את עצמו להה - נרעש מאה, וחולשה אחותו.

ואז הוא רואה את האברך ניגש לחולה המשוכן ולוחש באחוניו: "ס'אייז דא מנין, מ'קען שוין דאוועגען מנהחה!" ברגע כמיורא Kapz החולה מהמיטה. אדומומיית פשטה על לחיין, אדומומיית שפהכה עד מהרה לאש להבה, ובוקל גדול וחוזק פתח בתפילה.

"מי זה האיש המופלא הזה?" - שאל יהושע'לי ההומו. "אינך יודע?"! השיבו לו בתמיירה, "זה המגד' מקאונגי"...

לקוטי אמרים • פרק לו

קיום המצוות ולימוד התורה - למעשה!

ואכן, "משא"כ כשאפשר לעשותה ע"י אחרים אין מבלתי ת", אף שכלה התורה אינה אלא פירוש המצוות מעשיות, והינו משום שהיא בח"כ" ש לא אין סוף ב"ה ובעוסקו בה ממשיך עליי או אין סוף ב"ה ביתר שאות והארה גודלה לאין קץ מהארה והמשכה ע"י פקדון שהן אבר' דמלכא, ו"ש רב ששת חדי נפשאי לך קראין לך תנאי כמ"ש ב"מ"א בארכיות".

הרבי מציב כאן קושיא מופלאה בפשטותה. הרי לכארה כל התורה היא פירוש כיצד לעשות את המצוות. דפים שלמים בגמ' ופוסקים מוויודים לברא את המעשה אשר נעשה. וכך איפוא מסתבר, שהחיצוי והפירוש למצווה, תהיה גודלה יותר ממעשה המצווה עצמה. והתרוץ הוא גם כן נפלא בפשטותו. כי אכן מעשה המצווה בשלעצמה היא איברי המילך, אך הפירוש של המצווה, והסבירה של המצווה, זה החכמה ביה וಡעת של המלך, אשר גודלה היא לאין ערוך. ולכן, אם אין עליי חובי לקיים כתעת מצווה, הרי מצוות תלמוד תורה היא תקינה ביה, ולא חפש למצויות אחרות. ולפי האמור שמצוות תלמוד תורה היא תקינה ביה, על נפשות כל ישראל היא השכינה נשמרת ישראלי מדור לדור. ע"י עסק התורה נקראת בלשון קריאה קורא בתורה פירוש של' י"ד עסק בתורה היא אכן לתקון הנפש הגדול בביתו.

כעת, ממשיך ונראה נפלאות בגודל מעלות מצוות לימוד התורה, והתקינות שנעשים על ידי זה. "והנה המשכה והארה זו שהאדם ממשין ומאריך מוחארת או אין סוף ב"ה על נפשו ועל נפשות כל ישראל היא השכינה נשמרת ישראלי מדור לדור. ע"י עסק התורה נקראת בלשון נשמות ישראל, כמ"ש קלמן ע"י עסק בתורה קורא בתורה פירוש של' י"ד עסק בתורה היא אכן לתקון הנפש הגדול בביתו לאילו בכivelcadם הקורא לחביבו שיבוא אליו, וכן קטע הקורא לאבינו לבוא אליו להיות עמו בצוותא חדא ולא ליפרד ממנה ולישאר ייחידי חדי"ח".

כאשר יהודי ישוב ולומד, הרי הוא ממשיך הארה לא רק על נשמות הפרטית, אלא על שורש כל ישראל שמאותדים למלعلا למקור אחדenkra נסבת ישראלי שזו מה שינקרו השכינה. והמדרגה הנוראה לה זוכים ע"י לימוד התורה, שע"י התורה קוראים כביבול לקב"ה בעצמו, דהיינו, שמאותדים עם הש"ת ביחסו שהוא מעלמה מכל המודגות.

והתבונן נא, שיש אחד שינקרו לחביבו מחמת דבר מסוים שרווצה ממנו, או מעלה מסוימת שיש לחביבו והוא הגרמתה לה. הוא ירצה שיריה בקרבתו. אולם, בגין שינקרו לאו, אין הוא קורא לו מחמת מעלהו, אלא שיחסר לו עצם זה שהוא ייחידי, הוא צרך שאבוי בעצמו יהיה אצל. ודבר זה הוא גבוה למעלה מכל המודגות, מעלה וזה משיכין ע"י התורה הקדושה, ש'קוריאים' כביבול להש"ת.

"זהו שכטוב קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוו" באממת, ואין אמרת אלא תורה, דהינט שינקרו אותו של'ה ע"י התורה דוקא, לאפוקי מי שינקרו אותו של'ה ע"י התורה אלא צעק אבא אבא, וכמו שקובל עליו הנביא ואין קורא בשמן כו', וכמ"ש ב"מ"א ומה' יתבונן המשכלי להמשין עליו יראה גודלה בשעת עסק התורה כמש"ל". וכי פטי ויפספס מודרגה נשגביה זו שבאה ע"י שיישוב וועסוק בתורה ומתאחד עם אביו בשבשים קוב"ה.

הארה

מודוגת מצוות מעשיות היא תיקון העולם הגוףני, וזה תפקוד האדם בעולמו לעשות לקוב"ה דירה בתתונות. אמן, גודלה מזו מעלת לימוד התורה, שכן שיבא אין עליו חיב לקיים איזה מצווה יעסק בתורה, שע"ז קוואים כביבול לקב"ה בעצמו, ומתחדים עמו בעצמו.

השימוש נתה מערבה ובית המדרש כבר מלא בעמל תורה, צורבים לצד בעלי-בתים, וקהל התורה נשמע בער. פחשל ישב אף הוא כאשר בעריש מולו ושניות מנסים יחד לירד לעומק דעתו הקדשה של בעל התוספות אשר לפניהם. ר' ליב ישב אף הוא על מוקומו וחומה של ספרים מונחת סביבו, ככל ידע שבעות אלו אצל ליב חזובות בסלע ושם רוח שבעולם אין יכולה להזוי אותו מקייעות זו.

לפתע נפתחה הדלת בסערה, ר' עזריאל - גבאי הצדקה המפורסם נכס במווצעה הישר אל פינת בית המדרש. פנחס'ל אשר הסתכל על המתוירש הבן שבודאי מצווה דוחפה ביותר נקלעה לפתחו של ר' עזריאל, אולי אפילו פיקוח נפש ממש - אם הוא מוהן לששת אל ר' ליב בשעות קרות אלו. להפתעתו, ראה פנחס'ל שכארר ר' ליב שמע את מילתו הספורות של ר' עזריאל, מדי, לא אמר בדברים, סgar את כרך הגمرا העבה ובזריזות קם ממקומו וסע אחריו.

פנחס'ל הבין שלצורך מצווה דוחפה ביויה, אשר נזכר במיוחד לפועלו, נזעך ר' ליב והפסיק את קביעתו, אך עדיין יש מה להתבונן בו - חשב.

מציד אחד כבר נתברר בארכיות שיעיר עובודתינו בעולם המעשיה, הוא המצאות המעשיות הננדות לעשות לקוב"ה דירה בתתונות, ולפי זה מצווה מעשית קודמת אף למצאות תלמוד תורה.

מאייד' גיסא, נאמר לנו שתלמוד תורה נגד כולם, כי מצוות תלמוד תורה נעלה היא לאין שיעור משאר מצוות, כי בתלמוד תורה מעילים את הפנימיות של החכמה בינה דעת של הנפש ושלiphא - אל הקדושה. ובונסף לה המעלה העצומה שמתוקשרים אל חכמתו י' שלמולבש בתורה הקדושה אשר גודלה וובה היא לאין שיעור.

ואם נסכם את היחס בין שני טווחות אלו, מחד פנחס'ל את הענין, נראה שהיחס בין לימוד התורה למצאות מעשיות, הוא, שמצוות מעשיות נועד לתוך את העולם הגשמי, ומצוות למדת התורה נועזה לתוך ולהעלות את נפשו של האדם. וכך באה השאלת מה עדיף על מה.

נהלך איפוא בעקבות רבוינו, ונצי' ייחדו אל דברי התנא אשר יאיר את עינינו בשאלת זו, אחר שנתבאר בדברי הרב גודל והפלאת מעלות מצוות תלמוד תורה, אשר מזה נשמע, לאורה, שמצוות גודלה על קיום מצוות האלהה, אשר מזה נשמע, הרבי: "אעפ' אדר' לא המודרש עיקר אלא המשעה, והיום לעשותה כתיב ומובלין תלמוד תורה לקיום מצוות מעשיות כשאי אפשר לעשותה ע"י אחרים". "מלעשה" פוסק הרב, שכן קיום מצוות תלמוד תורה - לעניין מי קודם למי. כמו שאנו ראיינו אצל רבוינו, שכן שורכו לקיים איזה מצוות צדקה, להיות מעשה לצורך מצווה לעשות חסד עם הזולת וכדו/ הפסיקו את לימודם. וכמו שברורו לכל איש ישראל שכשאדו הוא ציריך לקיים מצווה שזיכרו השם, להנחי תפילין, או שאור מצוות שהוין הוא ציריך להפסיק את מצותות תלמוד תורה?

מודע באמית - אם כה גודלה מצוות תלמוד תורה "משום כי זה הכל האדם ותכלית בריאתו ויידתו לעולם הזה להיות לו ית' דירה בתתונות דוקא לאהפקה חסוכה לנhero וימלא כבוד ה' את כל הארץ הגשמי ד'יקא וראו כבש ייחידי כנ"ל".

כאשר האדם מציב לצד עניינו מה חובה בעולמו, הוא צירק להתבונן מה הוא רצון השם ובמה הוא יכול למלאותן, ולא להסביר באיזה מצווה תהיה לו תועלתו יותר גודלה. אם כן, כאשר מזכיר במצוות שבגופו או מצווה שא"א לעשות ע"ז אחר, הרז' זה מה שהוא אלוקין שואל מעמך עכשוו לתקן את העולם הגוףני ע"ז מצווה מעשית זו. מלחמות שבפעיל מוצאות תלמוד תורה יתור וモתקנת יתור את נפשו החינונית.